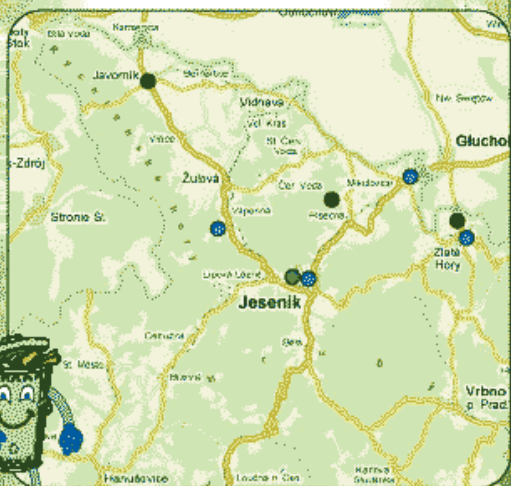

PŘEHLED ZAŘÍZENÍ NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

- sběrný dvůr
- třídící linka
- skládka

EKO KOM

Výběr v rámci projektu
„Integrovaný systém sběru a zpracování vybraných komunálních odpadů
včetně jejich obalové složky v Olomouckém kraji“

PRŮVODCE ODPADŮ Z DOMÁCNOSTÍ na Jesenícku ...

Vážení spoluobčané,

zajímá-li vás co se děje s odpady z vaší domácnosti, jak je třídít a kde, držte v rukou tu správnou příručku, která tyto informace obsahuje. Je dobré vědět, že z vámi vyřazených komodit mohou vzniknout nové produkty, které dále slouží ke spotřebě jiným. Úspěšný sběr a třídění odpadů závisí především na vaší ochotě zapojit se do fungujícího systému. Šetřeme společně životní prostředí!

Jitka Chalánková

MUDr. Jitka Chalánková
náměstkyně hejmana Olomouckého kraje

**Průměrný občan Olomouckého kraje
vyprodukuje ročně až 250 kg domovního odpadu.
Na Jesenícku je to průměrně 227 kg.
Takto vypadá skládka Vaší popelnice:**

VÍŠ JAKÝ ODPAD VYTVÁŘÍŠ A KAM PATŘÍ !!!

Využitelný odpad

papír a lepenka, sklo, plasty (PET lahve, folie, kelímky, polystyren a jiné plastové obaly), nápojový karton, kovy (plechovky, víčka z hliníkových folií), atd.

Použitá elektrozařízení

televize, ledničky, jiné nefunkční elektrozařízení, počítače, zářivky, galvanické články (baterie), atd.

Bio-odpad

zeleň ze zahrad či z údržby zeleně (posekaná tráva, listí, ořezané větve atd.)

Nebezpečný odpad

léky, barvy, lepidla, motorové oleje a nádoby jimi znečištěné, kapalné i tuhé chemikálie, pesticidy, atd.

Objemný odpad

starý nábytek, umyvadla-toalety, kuchyňské linky, atd.

Zbytkový odpad

co nezařadíte do výše uvedených skupin patří do popelnice na směsný odpad

SBĚRNÝ
DVŮR

SBĚRNÁ
NÁDOBA
K TOMU
URČENÁ

TVŮJ ODPAD - TVÁ VIZITKA

CESTA TŘÍDĚNÉHO ODPADU

Do žlutých kontejnerů patří všechny plasty, které byly doma vytříděné. Plasty by měly být čisté a PET lahve sešlápnuté – šetříte tím místo v kontejneru a tím i peníze. Netřídíte a neplatíte za sběr a převoz vzduchu.

Svozová auta přivezou vámi vytříděné směsné plasty na třídící linku. Tady prochází několika páry lidských rukou, které vytřídí jednotlivé druhy plastu podle potřeb konečných zpracovatelů.

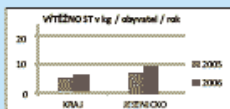
Z PET lahví se vyrábí například umělá vlákna pro textilní průmysl, z folií nové folie. Ze směsných plastů ztravňovací dlaždice, kompostéry, protihlukové zábrany atd.

INFO

Plasty nejsou pouze PET lahve! Třídíte všechny plasty - dají se totiž využít také plastové fólie, tašky a sáčky, krabičky a kelímky, obaly od šamponů atd. Vždy sledujte nálepky na kontejnerech, kde je přesný popis toho, co do nich můžete dávat!

KOLIK JSME VYTŘÍDILI

Každý občan Jesenícka vytřídil téměř 8,1 kg plastů za rok 2006. Celkem to bylo 306 tun, které neskončily na skládce.

V r. 2006 vytříděné plasty odvezlo 40 plně naložených kamionů.

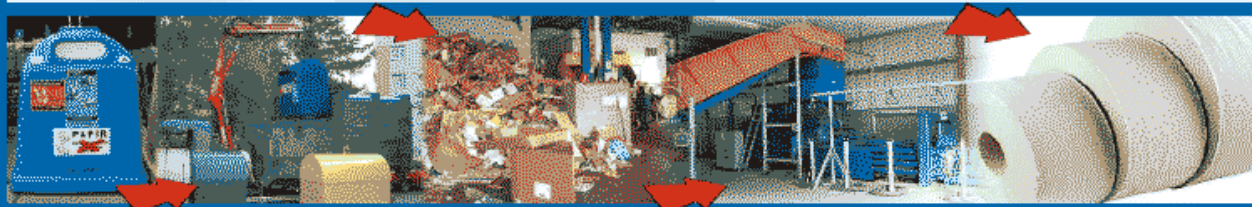
NEZAPOMEŇ

- Zmenšujte objem - sešlápněte všechny duté obaly, které třídíte! Víška a etikety není třeba odstraňovat!
- Myslete na čistotu plastů, které třídíte - ani vy by jste se nechtěli prohrabovat zbytky potravin!
- Váš vytříděný plast dotřídíte ještě další ruce! Nevhazujte baňky, koberec, plasty z elektroodpadů, automobilové nádrážky apod.!

Na Jesenícku je k dispozici 369 nádob na třídění směsných plastů. Svoz a následné dotřídění zajišťují Technické služby Jeseník a.s.

CESTA TŘÍDĚNÉHO ODPADU

Papír (papírové a lepenkové krabice, noviny, časopisy, knihy, reklamní letáky apod.) odkládáte vždy do modrých kontejnerů. Vše ale musí být čisté - mastný nebo mokrá papír by zničil celý obsah kontejneru. Papír můžete odnést také do výkupen druhotných surovin v obci - velké krabice z kartónu odnášejte na sběrný dvůr.

Na třídící lince se papír a nápojový karton třídí ručně - pracovníci z něj vybírají vše, co do suroviny nepatří. Každý druh papíru je vhodný pro výrobu jiných výrobků.

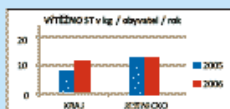
Z třídící linky se slisovaný papír převáží v balících do papíren nebo k jiným konečným zpracovatelům. Z papíru se za pomoci vody a dalších přísad vyrábějí nové papírové výrobky.

INFO

Z novin a časopisů nemusíte odstraňovat kovové sponky. Rozvláknovací stroje v papírnách mají speciální zařízení (magnetické separátory), které dokážou tyto drobné předměty oddělit. Novinový papír, obaly od vajec nebo většina toaletních papírů a vlnitých lepenek jsou vyráběny z recyklované suroviny. Do kontejneru s papírem je možné odkládat i kovový odpad - ten se automaticky vytřídí na třídící lince.

KOLIK JSME VYTŘÍDILI

Každý občan Jesenícka vytřídil téměř 12,7 kilogramů papíru za rok 2006. Celkem to bylo 484 tun odpadu, ze kterého bylo možno vyrobit nově věci.

V r. 2006 vytříděný papír odvezlo 21 plně naložených kamionů.

NEZAPOMEŇ

- Do modrého kontejneru neodkládejte mokrá, mastná nebo jinak znečištěný papír!
- Noviny a časopisy zbytečně nemačkejte, papírové a lepenkové krabice skládejte - buďte tak zabírat v kontejneru méně místa a více se pak do něj vejde (velké krabice odnášejte do sběrného dvora)! Nezapomeňte, že voskový nebo uhlíkový (karbonový) papír do modrého kontejneru nepatří!

Na Jesenícku je k dispozici 243 nádob na třídění papíru a kovového odpadu. Svoz a následné dotřídění zajišťují Technické služby Jeseník a.s.

NÁPOJOVÝ KARTON

Olomoucký kraj

CESTA TŘÍDĚNÉHO ODPADU

Nápojové kartony odkládejte do nádob určených pro papír, které jsou modré a také označeny oranžovou samolepkou s popisem „Nápojové kartony“.
Nápojové kartony jsou společně s papírem svázeny speciálním vozidlem, které je určeno pro svaz papíru a plastu a je opatřeno lisem.

Nápojové kartony s papírem se sváží na třídící linku Technických služeb Jeseník a.s. kde jsou dotříděny, slisovány a po shromáždění dostatečného množství převezeny k dalšímu zpracování do papíren.

Nápojové kartony se nepoužívají jen k výrobě dalšího papíru - vyrábí se z nich také stavební desky. Slouží pak jako izolační materiál nebo součást speciálních stavebních materiálů - lisovaných desek.

INFO

Co je to nápojový karton?
Je to tzv. kompozitní obal - je to obal složený z více materiálů (papír, plast a hliníková fólie). Jednoduše jsou to všechny „krabicové nápoje“ - od mléka, džusů, smetany a jiných. Papír, který se na jejich výrobu používá je velmi kvalitní, má dlouhá vlákna - v papírenském průmyslu má takový papír velké využití.

KOLIK JSME VYTŘÍDILI

Každý občan Jeseníku vyřídil více než 0,25 kilogramu nápojového kartonu za rok 2006. Celkem to bylo 8 tun využitelné suroviny, která neskončila na skládce.
Vr. 2006 vyříděná a slisovaná nápojové kartony zaplnily jeden celý kamion.

NEZAPOMEŇ

- Před vyhozením do kontejneru prázdň obal vypláchněte, aby v něm nezůstaly zbytky potravin!
- Není potřeba odstraňovat plastové uzávěry (vršky) z obalů!
- Nápojové kartony se odkládají do modrých nádob na papír!
- Zmeňte objem - nápojové kartony před vhozením do kontejneru seklápaňte, žetřte tak i své peníze za jejich vývoz!

V Jeseníku je k dispozici 243 nádob na třídění papíru, kde se může také odkládat nápojový karton a kovový odpad. Svaz a následné dotřídění zajišťují Technické služby Jeseník a.s.

SKLO - barevné a bílé

Olomoucký kraj

CESTA TŘÍDĚNÉHO ODPADU

Všechno sklo, bílé i barevné sbírejte do těchto kontejnerů. Sklo odkládejte čisté - snížíte náklady na jeho další dotřídění.

Sklo sváží auto s velkoobjemovým kontejnerem. Každý druh skla se sváží samostatně. Sklo svezene z kontejneru čeká v zásobnících na své další zpracování.

Sklo ze zásobníků se pak naloží a odveze do sklárny, kde se po dotřídění používá jako surovina pro výrobu nového skla.

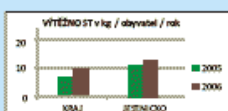
INFO

Při výrobě skla se nikdy nesmí dostat do tavní peci žádné kovové, porcelánové nebo keramické nečistoty - porcelán ani keramika nejsou sklo!
Sklo se ještě dotřídí na speciálních automatických linkách. To ale zvyšuje náklady na jeho zpracování.

Rozmyslete si, co a kam odkládáte - budete tak šetřit i své peníze.

KOLIK JSME VYTŘÍDILI

Každý občan Jeseníka vyřídil bezmála 12 kilogramů za rok 2006. Celkem to bylo 442 tun využitelné suroviny, která neskončila na skládce.
Vr. 2006 vyříděné sklo odvezlo 17 plně naložených kamionů.

NEZAPOMEŇ

- Vratné skleněné obaly neodkládejte do kontejneru - vraťte je zpět do obchodu!
- Do zeleného a bílého kontejneru nevhazujte autosklo, zrcadla, porcelán a keramiku - znehodnotíte tím celý obsah kontejneru!
- Bílý kontejner je na sklo bezbarvé a zelený na sklo barevné - tříděte správně, šetřte i své peníze!

Na Jesenícku je k dispozici 229 nádob na třídění barevného skla a NOVĚ 132 nádob na třídění bílého - BEZBARVÉHO skla. Svaz vyříděného skla zajišťují Technické služby Jeseník a.s., které ho následně předávají k dalšímu zpracování.

CESTA POUŽITÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ A BATERIÍ

- lednice, TV, PC, domácí spotřebiče, drobná elektronika, varné konvice, zářivky, baterie, galvanické články apod.

Do sběrného dvora můžete odkládat veškeré nepotřebné elektrozařízení, baterie, galvanické články, zářivky, atd. Takové místo je označeno jako:

„Místo zpětného odběru“

Technické služby Jeseník a.s. spolupracují s kolektivními systémy za Sdružení měst a obcí Jesenícka. Obec sdružení je tak mohou využít ke zpětnému odběru elektrospotřebičů od svých občanů.

Ze sběrného dvora putují veškerá elektrozařízení a baterie do zpracovatelských zařízení, kde se následně rozebírají a recyklují. Podobně jako u velkoobjemového odpadu, můžete využívat i pravidelné jarní a podzimní mobilní svozy.

Pokud odevzdáte vysloužilé elektrozařízení a baterie na místa zpětného odběru, bude zaručeno jejich odevzdání odborným firmám. Je tím zajištěno jejich ekologická likvidace a využití.

INFO

Použitá elektrozařízení a baterie můžete odevzdat při sběrových akcích města nebo v místech zpětného odběru, která najdete:

- ve sběrných dvorech
- v servisech a opravárnách elektrospotřebičů
- v obchodech (ve většině prodejen můžete odevzdat pouze tolik kusů, kolik nových tam zakoupíte, avšak podobného charakteru a funkce).

Informace o místech zpětného odběru a sběrových akcích získáte na městských a obecních úřadech nebo v Technických službách Jeseník a.s..

V roce 2006 každý občan Jesenícka odevzdal 1,5 kg elektrozařízení (což bylo celkem 58 tun). Baterií na Jesenícku bylo odevzdáno téměř 500 kg. Informace o zřizovaných místech zpětného odběru s veškerými kontakty najdete také na www.mapy.cz (klíčové slovo Sběrný dvůr ve funkci „Najdi v okolí“).

NEZAPOMEŇ

Nefunkční elektrozařízení a baterie nevyhazujte do komunálního odpadu nebo dokonce do volné přírody - mohou obsahovat nebezpečné látky, které ohroží lidské zdraví a životní prostředí!

V takovém případě Vám může obecní úřad uložit pokutu až do výše 20.000,- Kč dle § 69 odst. 1 písm. B) zák. o odpadech. Je důležité, aby elektrospotřebiče, které donesete na sběrný dvůr byly kompletní - tzn., aby obsahovaly veškeré své funkční části - jinak se stávají odpadem, na jehož odstranění musí obec vynakládat další finanční prostředky, které by mohly být využity účelněji!

Díky zpětnému odběru a následné recyklaci elektrozařízení a baterií je možné šetřit přírodní zdroje!

www.tjs.cz

www.ecobat.cz

www.ekolamp.cz

www.elektrowin.cz

www.asekol.cz

Číslo registračního listu v rámci systému sběru a recyklace odpadů.

CESTA NEBEZPEČNÉHO ODPADU

V nebezpečných odpadech bývají zpravidla látky nebo materiály, které mohou být nebezpečné člověku, zvířatům, rostlinám nebo obecně životnímu prostředí. Nebezpečný odpad můžete odkládat do sběrného dvora nebo využívat pravidelné mobilní svozy v obcích.

Na sběrném dvoře můžete odložit veškeré nebezpečné odpady zcela zdarma.

Nebezpečné odpady se ve sběrných dvorech ukládají do kontejnerů podle druhů, pro které si pak jezdí specializované firmy.

INFO

Do nebezpečných odpadů patří:

- upotřebené motorové oleje, olejové filtry
- barvy, lepidla, rozpouštědla, nádoby a štětce s jejich zbytky
- detergenty a odmašťovací přípravky
- léky, injekční stříkačky, infuzní sady
- pesticidy (chemické prostředky na ochranu rostlin, hubení škůdců a plevelů)
- domácí kapalná i tuhá chemikálie, kyseliny, louhy, vývojky
- všechny obaly od výše uvedených odpadů a veškerý ostatní odpad vykazující nebezpečné vlastnosti

Léky je možné odevzdat také v lékárně, kde zařídí všechny ostatní! Když si nevíte rady s nějakým prázdným obalem, podívej se na jeho etiketu - jedná-li se o barvu, rozpouštědlo nebo jinou chemikálii, vždy by mělo být na obalu poučení, jak s odpadem naložit! Nikdy nevyhazujte nebezpečné odpady jen tak do popelnice pro směsný komunální odpad, je nutné s nimi zacházet opatrně a odevzdat je k bezpečnému zpracování odborníkům!

Na nebezpečnou vlastnost upozorňuje oranžový obrázek s doplňujícím znakem na obale - např.:

vysoce hořlavý

toxický

zdraví škodlivý

výbušný

CESTA VELKOOBJEMOVÉHO ODPADU

Velkoobjemový odpad, jako je starý nábytek, záchodové mísy, atd., patří na sběrný dvůr, nebo je sbírán při pravidelných jarních a podzimních mobilních sveztech. Odváží se ve velkoobjemových kontejnerech.

Velkoobjemový odpad je na Jesenícku ukládán na řízené skládky odpadu.

Takto by odložení vašeho odpadu nemělo vypadat - neřijeme přece na skládku! Uklád takového místa je výrazně dražší než uložení odpadu do sběrného dvora - zvýšené náklady obce nebo města se mohou negativně promítnout do celkové výše místního poplatku za odpady.

INFO

Objemný odpad je odpad, který se svým rozměrem nevejde do klasické popelnice či kontejneru. Mezi objemný odpad patří nábytek, matrace, koberce, linolea, textilie, boty, lyže, sánky, dřevo, WC, umyvadla apod.

Pracovníci na sběrném dvoře Vám rádi poradí, jak odpady vytřídít a kam je odložit.

NEZAPOMEŇ

Občané města Jeseníku mají služby sběrného dvora nebo mobilního svezu zdarma!

Odpad je vše, co se k níčem nehodí, nebo nejde využít!

Vždy si ověř, že již více nejde nijak využít a až pak ji odložit do kontejneru!

Sběrný dvůr je určen jen pro občany obce (města) kde je provozován a není pro podnikatelský odpad!

KOLIK VELKOOBJEMOVÉHO ODPADU JSME VYPRODUKOVALI ?

Každý obyvatel na Jesenícku v průměru odložil 29,8 kg velkoobjemového odpadu. Za rok 2006 to bylo 1136 tun.

Sběrné dvory jsou určeny pouze pro běžný odpad z domácností, nikoli pro odpad z podnikatelské činnosti! O možnostech využití sběrného dvora se informujte na svých obecních úřadech.

Technické služby
Jeseník a.s.

CESTA BIO-ODPADU

Bio-odpad vzniká jednak v domácnostech, zahrádkách, ale také z údržby městské a obecní zeleně (obvykle je to posečená tráva, spadlé listy, dřevní hmota atd.) Odkládat posekanou trávu nebo shrabané listy na skládku je rozhodně škoda - pokud se zkompostují, je z nich kvalitní hnojivo.

Nejllepší způsob odstranění vašeho bio-odpadu je vlastní „domácí“ kompostování. Pokud však toto není možné a vy se potřebujete zbavit bio-odpadu, jako je shrabaná tráva, listy nebo odřezky větví, odevzdejte je na sběrném dvoře.

Do bio-odpadu nepatří zbytky potravin vařených jídel, smetané nebo tříděné odpady.

INFO

Bio-odpad je zkratka pro biologicky rozložitelný odpad. Takový odpadu najdeme v kuchyni i kolem dome, velké množství ho produkuje samo město nebo obec z ploch veřejné zeleně.

Bio-odpad je možné kompostovat - rozkládá se za přístupu vzduchu pomocí bakterií, plísní, kvasinek a dalších živých organismů, nebo použit jiných procesů (např. anaerobní rozklad za vzniku plynu, který se dá dále využít).

NEZAPOMEŇ

Kompostovat lze to, co je biologického původu - vyrobí se tak hnojivo (bio-odpad na skládky nepatří!)

Kompostování je přírodní proces velmi citlivý na vstupní surovinu - když se do kompostu dostane něco nevhodného, mohou se všechny užitečné bakterie v podstatě otrávit a žádný kompost by tak nevznikl!

Kompostování je přepracování organické hmoty, ze které vzniká hodnotná surovina - kompost. Každý, kdo si svůj odpad kompostuje získá levně kvalitní hmotu pro svou zahradu.

Na Jesenícku se bio-odpad samostatně nezbírá a ani nezpracovává. Z našich kuchyní ho odhazujeme do popelnice, což je cca 1050 t/rok! Další bio-odpad nám vzniká na vlastních zahrádkách, ten si ale musí každý zkompostovat sám (je ho asi 2800 t/rok). Z obecních ploch ho je asi 2450 t/rok.

Technické služby
Jeseník a.s.

CESTA SMĚSNÉHO ODPADU

Směsný domovní odpad je složka odpadu vzniklá po vyřídění papíru, plastu, skla, nápojového kartonu, kovu, nebezpečného odpadu, velkoobjemového odpadu a bio-odpadu. Zbývající odpad patří do sběrných nádob na směsný komunální odpad.

Směsný komunální odpad vyváží speciální svozová technika, která nesváží žádné jiné odpady. Směsný komunální odpad se již nedotřídňuje a odváží se rovnou na skládku komunálních odpadů, kde je uložen natrvalo.

V České republice je přibližně 300 zabezpečených skládek komunálního odpadu. V okrese Jeseník můžeme využívat tři zabezpečené a řízené skládky odpadů - Sepíkovice, Zlaté Hory a Javorník.

INFO

Z komunálního odpadu jde teoreticky vyřadit a recyklovat až 50%. Skutečně se třídí a využívá jen kolem 15 až 20%. Je to průměrná hodnota např. papír a plasty se recyklují mnohem lépe. Podle statistického výzkumu své odpady netřídí více než 35% obyvatel.

Skládky odpadů se rozdělují do tří základních skupin podle vlastností odkládávaných odpadů:

- skládky interního odpadu (zeminy apod.)
- skládky ostatního odpadu (komunální, průmyslové a živnostenské)
- skládky nebezpečných odpadů (skládky s vyšším stupněm zabezpečení)

KOLIK ODPADU JSME ODKLÁDILI NA SKLÁDKU?

Společnost Technické služby Jeseník a.s. svezla v r. 2006 celkem 7200 tun směsného komunálního odpadu. 1 tuna směsného kom. odpadu zabere 1,5 m³. Za rok je to tedy 10800 m³.

NEZAPOMEŇ

- Neodkládejte žádné odpady ke kontejnerům na směsný komunální odpad!
- Do popelnice ukládejte pouze vyhozený popel - Ibaže uhlíky mohou způsobit požár svozové techniky nebo skládky!
- Odpady objemné a nebezpečné patří do sběrného dvora! Umístěním nebezpečného, objemného nebo jiného odpadu vedle kontejneru dochází k neoprávněnému zatížení skládky a k odkládání odpadů mimo vyhrazená místa!
- To je přestupek dle § 47 odst. 1 písm. h) zákona č. 200/1996 Sb., o přestupcích, v platném znění.
- Za uvedený přestupek lze uložit fyzické osobě pokutu až do výše 50.000,- Kč!

Společnost Technické služby Jeseník a.s., O. Březiny 168, 790 01 Jeseník je odborná společnost v oblasti nakládání s odpady.

Technické služby Jeseník a.s.

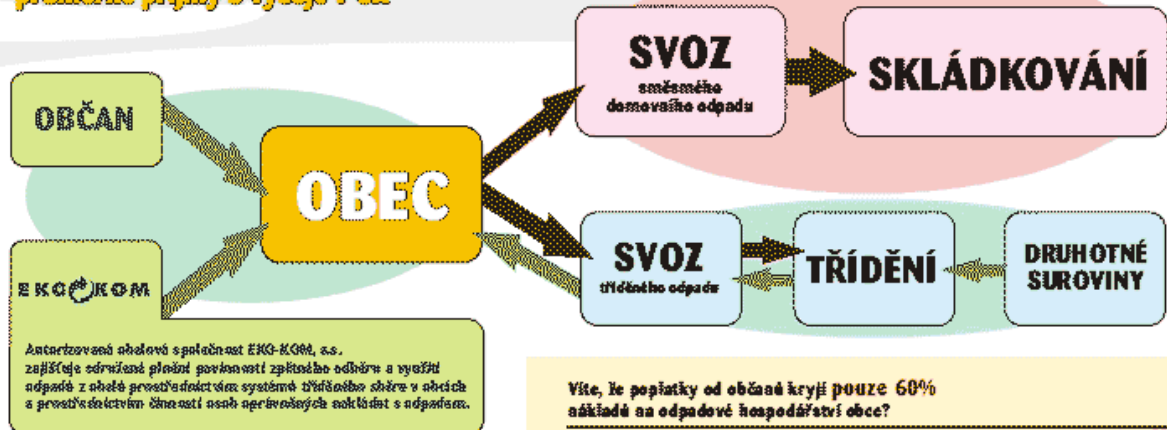
tel.: 584 411 541

fax: 584 412 253

e-mail: vedeni@tsje.cz

internetové stránky: www.tsje.cz

CESTA PENĚŽ průměrné příjmy a výdaje v ČR

➔ PRÍJMY V SYSTÉMU
➔ VÝDAJE V SYSTÉMU

Víte, jaké byly průměrné náklady na provoz celého odpadového hospodářství v obcích ČR v roce 2006 na obyvatele? **747 Kč**

Technické služby Jeseník a.s.

rok	2006
směsný komunální odpad	463
tříděný odpad	98
sběrné dvory	56
objemný odpad	46
odpadkové koše	38
nebezpečný odpad	18
černé skládky	12
ostatní	24
CELKEM	747

Víte, že poplatky od občanů kryjí pouze 60% nákladů na odpadové hospodářství obce? **Průměrný poplatek občana ČR činí 443 Kč.**

Víte, že nejvíce peněz se rapatí za odstranění směsného komunálního odpadu - z celkových nákladů je to 58 až 67%. **Průměrné náklady za odstranění směsného komunálního odpadu na jedného občana ČR činí 463 Kč.**

Náklady na směsný komunální odpad jsou tvořeny náklady na sběr a svoz odpadů a náklady na jejich odstranění - skládkování. **Náklady na směsný komunální odpad jsou tvořeny náklady na sběr a svoz odpadů a náklady na jejich odstranění - skládkování.**

Víte, jaké byly průměrné náklady na skládkování jedné tuny odpadu v roce 2006 v ČR? **927 Kč**

Celkové náklady tvoří náklady na vybavení skládky, její provoz, údržbu, monitorování a následnou rekonstrukci. Provozovatel se o skládku musí starat dalších 30 let po ukončení skládkového újevu.

Víte, jaké byly průměrné náklady na tříděný sběr využitelných složek komunálních odpadů na jedného občana v roce 2006? **98 Kč**

Přehledem se jedná o komposty papír, plást, sklo, nápojové kartony a přírodní kovy. Na poskytnutí těchto odpadů se podílí Autorizovaná odvětvová společnost ERK-KOM, a.s.